

VARNI PROSTORI ZA MARGINALIZIRANE SKUPINE

Kaj so Varni prostori za marginalizirane skupine?

Varni prostori so **digitalni fenomeni** na družbenih platformah, kot so Facebook, Instagram in Reddit, ki jih sestavljajo skupnosti enako mislečih ali podobnih ljudi, ki si izmenjujejo izkušnje in mnenja ter tako v svojih članih vzbujajo občutek skupnosti in pripadnosti. Današnja mladina (pripadniki generacije Gen-Z) naj bi bolj zaupali informacijam, ki jih najdejo v varnih prostorih, kot tradicionalnim virom novic¹.

¹ Narayanan, "How Safe Are 'Safe Spaces'?"

Kako lahko vpliva na spolno in reproduktivno zdravje mladih?

Model varnega digitalnega prostora omogoča dostop do informacij in storitev na varen in vključujoč način za skupine, ki so marginalizirane ali premalo zastopane pri informacijah v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem (SRZ-jem), vključno z ženskami (zlasti pripadnicami etničnih manjšin in organiziranih verstev) ter mladimi LGBT+. Mnogim od teh mladih odraslih, ki jih zanimajo njihove telesne spremembe in spolne želje, varni prostori zagotavljajo območje brez obsojanja in pogosto anonimno območje, na katerega se lahko zanesejo pri iskanju odgovorov in oporekanju zatiralskim diskurzom, namesto da bi spraševali svoje vrstnike ali starejše sorojence.

Za mlade ženske so ti varni prostori pomenili način podpore pri soočanju z zlorabo intimnega partnerja ali težavami s spolnim zdravjem (kot so spolno prenosljive bolezni ali težave s plodnostjo). Ta podpora je bila še posebej dragocena v času pretekle zdravstvene krize, ko so se številne ranljive skupine počutile izolirane in nemočne v svojih domovih.

Podobno so varni prostori zagotovili zatočišče mladim LGBT+, saj so rezultati raziskav pokazali, da spletni forumi zmanjšujejo število poskusov samomora v teh skupinah. Poleg tega, da so varni prostori sestavni del dobrega počutja mladih LGBT+, predstavljajo tudi koristne kanale, na katere se ti člani lahko obrnejo, da bi našli tiste, ki se identificirajo z njimi, kar krepi občutek razumevanja in enotnosti.

Kljub možnosti, da varni prostori spodbujajo svobodno raziskovanje in izmenjavo mnenj, se razlikujejo po uporabnosti informacij, ki jih vsebujejo, in so lahko vir napačnih informacij o SRZ-ju in utrjevanja določenih predsodkov.

Na kakšne načine je mogoče podpreti mlade?

Ne glede na to, ali želite organizirati lasten varen prostor za mlade ali jih poučiti o namenski in ozaveščeni uporabi obstoječih varnih prostorov, vam ponujamo nekaj nasvetov, ki jih lahko upoštevate:

- Mladi ne smejo nikoli deliti osebnih podatkov z drugimi (na primer svojega polnega imena in kraja bivanja), ne glede na to, kako zelo zaupajo članom svojega varnega prostora.
- Pri izbiri varnega prostora dajte prednost spletnim stranem, ki:
 - skrbno spremljajo in urejajo dejavnosti uporabnikov, da zagotovijo veljavnost informacij, ki jih delijo
 - omogočajo zaupnost informacij in/ali anonimnost
- Tudi če varni prostori spodbujajo skupnost, se izogibajte sklicevanju nanje v smislu "mi proti njim". Mladi teh prostorov ne bi smeli uporabljati, da bi "prepovedali" pridružitvev drugačnim, temveč bi morali biti vključujoči do uporabnikov, ki morda niso v enakih težavah kot oni, vendar so se pripravljene izobraževati.

Sorodni digitalni fenomeni/orodja:

Glej kartice:

- Spletne zlorabe: Zapeljevanje mladih
- Klepetalnice: Reddit
- Zasebnost: Določanje nastavitve zasebnosti

Nadaljnje branje:

- D'souza, Sharin. "What Access To Safe Spaces Meant To Marginalised Young People In The Lockdown." *Feminism in India*, November 15, 2020.
<https://feminisminindia.com/2020/11/16/virtual-safe-spaces-sex-education-marginalised-voices/>.
- Duff, Rey. "How LGBT+ Youth Find Community through the Internet's Anonymity." *The Charlatan, Carleton's Independent Newspaper* (blog), October 16, 2022.
<https://charlatan.ca/2022/10/16/online-anonymity-the-internet-as-a-safe-space-for-lgbt-youth/>.
- Gaglio, Alana. "The Importance of Online Communities — How Has Social Media Revolutionised Safe Spaces?" TEDx Warwick, November 12, 2021.
<https://www.tedxwarwick.com/post/the-importance-of-online-communities-how-has-social-media-revolutionised-safe-spaces>.
- Narayanan, Kavya. "How Safe Are 'Safe Spaces'?" *The Listeners Collective* (blog), November 6, 2020. <https://thelistenerscollective.org/how-safe-are-safe-spaces/>.
- Unia. "Why Safe Spaces Are Essential for Marginalised Groups," 2021.
<https://www.unia.be/en/articles/why-safe-spaces-are-essential-for-marginalised-groups>.

